

אמרו לה חכמים לקמחית: הרבה עשו כן והיו צנועות כמותך, ולא הועילו, [ראה הערה (18)].

תנו רבנן:

כתיב גבי מנחה הנקמצת: והרים ממנו "בקומצו". והיה לו לומר: והרים ממנו "קומצו" [שיח יצחק]; כדי ללמדך —

שלא יעשה מידה לקומץ. שלא יעשה כלי

קמחית אמן, שני כהנים גדולים מבניה ביום אחד. (16)

תנו רבנן: שבעה בנים היו לה לקמחית, וכולן שימשו בכהונה גדולה.

אמרו לה חכמים לקמחית: מה עשית שזכית לכך? (17)

אמרה להם קמחית: מימי לא ראו קורות ביתי קלעי שערי, בשעה שהיתה יכולה לכסותם [ת"י].

ששבעה בנים אלו לא היו לה מבעל אחד, אלא נתאלמנה מכהן ונשאת לכהן אחר.

18. כתב רש"י: ראיתי בהש"ס ירושלמי: "כל כבודה בת מלך פנימה ממשבצות זהב לבושה", אשה צנועה ראויה לצאת ממנה כהן גדול הלבוש משבצות זהב.

וכתב עליו ב"גבורת ארי" במלואים: לא היה לו להביא זאת על דברי גמרא שלנו, דהא מסיים עלה: הרבה עשו כן ולא הועילו, אלמא ליתא להאי דרשה, ולא משום כך זכתה; והירושלמי לשיטתו דמשמע שהוא סובר: הודו לה חכמים, דאיתא התם: אמרו: כל קמחיא קמח, וקמחא דקמחית — סולת, וקרונ עלה: כל כבודה בת מלך פנימה.

אבל המאירי כתב: אמרה להן: מימי לא ראו קורות ביתי שערות ראשי, כלומר, דרך הפלגה לרוב צניעות, ואעפ"י שהרבה עשו כן ולא הועילו, ברוך בעל המאזניים, ומכל מקום מדת הצניעות משובחת הרבה ובנשים יותר, בתלמוד המערב אמרו: כל כבודה וכו', ובמקום אחר אמרו: כל כלה שהיא צנועה בבית חמיה, זוכה ויוצאים הימנה מלכים ונביאים.

ורבינו אליקים הבין כהגבורת ארי, שכתב: הרבה עשו כן, כלומר, לא מן השם הוא זה, אלא מזל בעלמא.

16. כתב מהרש"א: צריך לומר, כי רבי ישמעאל זה, הוא רבי ישמעאל בן פאבי ששימש כמה שנים בכהונה גדולה כדלעיל ט א; שאם לא כן, לא יתכן שישמש רבי ישמעאל שני יום הכפורים בכהונה גדולה, שהרי אמרו שם, שלא הוציאו הכהנים הגדולים את שנתן.

ומה שהוא נזכר כאן כבן קמחית אמו, ולא כבן פאבי אביו; משום דבעי לאסוקי מילתא, שאמו היא שזכתה לכך לשבעה בנים שיהיו כהנים גדולים.

והמאירי גורס: ראתה אמם "שלשה" כהנים גדולים ביום אחד, ומפרש שהכל היה ביום אחד, וישבב שהיה ממונה לסגן ונתמנה מתחילה במקום אחיו, נטמא אף הוא באותו יום, ונכנס יוסף אחיו במקומו.

והוסיף: ולמדת: שכשם שאם אירע פסול בכהן גדול, משמש כהן המתוקן לו לכך — תחתיו [כמבואר בפרק קמא], כך אם אירע פסול בזה, משמש אחר תחתיו אעפ"י שלא הותקן לכך, ולא פירש שבעה ימים קודם היום, שהרי אף הסגן היה עובד בלי פרישה לדעתינו, כמו שביארנו בפרק ראשון [ב א].

17. כתב מהרש"א בחידושי אגדות: תלו הדבר בזכותה, ולא בזכות בעלה; דאפשר שהיו מכירין אותו שלא היה לו זכות כל כך; ועוד אפשר,